
Informasjon i samsvar med krava i kapitalkravsforskriftas del IX (Pilar 3)

31. desember 2015 Valle Sparebank

INNHOOLD

1.	Innleiing og formål med dokumentet	2
2.	Konsolidering	2
3.	Kapitalkrav	2
3.1	Ansvarleg kapital og kapitalkrav	2
3.2	Uvekta kjernekapitalandel.....	4
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	4
4.3	Engasjement fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område.....	5
4.4	Engasjement fordelt på engasjementstypar og restløpetid.....	6
4.5	Mislegghald, nedskrivingar og avsetningar på garantiar	7
4.6	Endringar i nedskrivingar og avsetningar på garantiar	8
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheiter m.v. ved fastsetting av kapitalkrav.....	8
4.9	Motpartsrisiko knytta til derivat	9
5.	ElgenkapitalposisjonAr	10
6.	Renterisiko	10
7.	Styring og kontroll av risiko	11
	Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda	11
	Risikokontrollfunksjon.....	11
	ICAAP 11	
	Kredittrisiko.....	12
	Likviditetsrisiko.....	12
	Strategisk risiko	13
	Aksjekurs og valutarisiko.....	13
	Operasjonell risiko	13
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjerding av opplysningar om ansvarleg kapital	14

1. INNLEIING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle krava til offentleggjering av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tal i dokumentet er per 31. desember 2015 med mindre anna framgår.

Banken nyttar standardmetoden ved utrekning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette inneber at det vert brukt standardiserte myndigheitsbestemte risikovekter ved utrekning av kapitalkravet. For utrekning av kapitalkrav for operasjonell risiko vert basismetoden nytta som inneber at kapitalkravet vert utrekna i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og reknar difor ikkje kapitalkrav for marknadsrisiko.

2. KONSOLIDERING

Valle Sparebank har ingen selskap som medfører konsolideringsplikt. Dette betyr at rapporteringa eine og åleine gjeld banken.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarleg kapital og kapitalkrav

Tabellen nedanfor visar utrekningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på dei enkelte engasjementskategoriane slik desse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg visast kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samla utrekningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarleg kapital (tal i tusen NOK), minimumskrav til ansvarleg kapital (beløp i tusen kroner) og utrekningsgrunnlag

Kapitaldekning

Sparebankens fond	178.912
Gåvefond	7.744
Sum egenkapital	186.656
Frådrag for overfinansiert pensjonsskyldnad	-56
Frådrag for immaterielle egedelar	0
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	-15.038
Sum rein kjernekapital	171.562
Fondsobligasjonar	0
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	0
Sum kjernekapital	171.562
Ansvarleg lånekapital	0
Frådrag for ansvarleg kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	171.562
Netto ansvarleg kapital	171.562

Eksponeeringskategori (utrekningsgrunnlag etter risikovekt)

Statar og sentralbankar	0
Lokale og regionale myndigheiter (herunder kommunar)	2.999
Offentlege føretak	0
Multilaterale utviklingsbankar	0
Internasjonale organisasjonar	0
Institusjonar	6.561
Føretak	56.652
Massemarknadsengasjement	0
Engasjement med pantesikkerheit i eigedom	489.058
Forfalne engasjement	3.828
Høgrisiko-engasjement	0
Obligasjonar med fortrinnsrett	4.651
Fordring på institusjonar og føretak med kortsiktig rating	0
Andelar i verdipapirfond	6.109
Eigenkapitalposisjonar	21.986
Andre engasjement	94.114
CVA-tillegg	0
Sum utrekningsgrunnlag for kredittrisiko	685.958
Utrekningsgrunnlag for operasjonell risiko	68.707
Utrekningsgrunnlag for motpartsrisiko	0
Sum utrekningsgrunnlag	754.665

Kapitaldekning i %	22,73 %
Kjernekapitaldekning	22,73 %
Ren kjernekapitaldekning i %	22,73 %

Bufferkrav

Banken har per 31.12.2015 eit kombinert kapitalbufferkrav på kr 49 millioner:

Buffertype	Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2015 i mill kr
Bevaringsbuffer	18,9
Systemrisikobuffer	22,6
Motsyklisk buffer	7,5
Kombinert bufferkrav	49,0

Banken har 111 millioner i rein kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.2 Uvekta kjernekapitalandel

Uvekta kjernekapitalandel vert rekna ut frå utrekna kjernekapital med og utan overgangsordningar delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikkje balanseførte postar i kapitaldekningsoppgåva, justert for konverteringsfaktorar (iht i CRR artikkel 429, nr 10)., og engasjementsbeløp for derivat og gjenkjøpsavtalar som ikkje er balanseført.

Uvekta kjernekapitalandel	
Uvekta kjernekapitalandel (Kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	11,34 %
Uvektet kjernekapitalandel (Inkludert kjernekapital omfatta av overgangsregle	11,34 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misleghaldne engasjement

Eit lån er å rekne som misleghalde når låntakar ikkje har betalt forfalte terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er inndecka innan 90 dagar.

Dersom det ligg føre objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er låna nedskrive. Objektive bevis på at eit utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om fylgjande type hendingar: Vesentlege finansielle problem hjå låntakar, betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot, opplåning for inndecking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

4.2 Metode for utrekning av nedskrivingar

Nedskrivinga vert rekna ut som differansen mellom lånets balanseførte verdi og vurdert verdi av pant. Ved utrekninga av dei framtidige kontantstraumane vert sikkerheiten vurdert til pårekneleg salgspris fråtrekt salskostnader.

Vurdering av om det ligg føre objektive bevis for verdifall skal gjennomførast enkeltvis på alle utlån som er vurderte som vesentlege. Vesentlege og spesielt utsette engasjement vert gjennomgjengne minst kvartalsvis. Spesielt fokusert er engasjement kategorisert som høg risiko. Der dei vurderte sikkerheiter openbart ikkje dekker engasjementet, vert det alltid vurdert nedskriving ved mislegghald. I slike tilfelle vert nedskrivinga alltid gjennomført når mislegghaldet har lengre varigheit enn 90 dagar. Når det gjeld vurdering av sikkerheiter på panteobjekt ved individuelle nedskrivingar, vert desse verdsette til estimert verkeleg verdi på forventa tidspunkt for realisasjon eller eiga overtaking av sikkerheiter.

Individuelle nedskrivingar reduserer engasjementas rekneskapsførte verdi i balansen, og periodens endringar i vurdert verdi vert resultatført som tap på utlån og garantiar.

Gruppenedskriving omfattar bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærma like risikoeigenskapar. Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskriving, men der objektive bevis for verdifall ikkje er påvist. Såleis vert alle utlån med unntak av dei som har vorte individuelt nedskrive vurderte. Banken sin modell for utrekning av gruppevis nedskrivingar baserer seg på forventa tap i dei ulike risikoklassar.

Gruppenedskrivingar reduserer engasjementas regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringar i vurdert verdi vert resultatført som tap på utlån og garantiar.

4.3 Engasjement fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område

Matrisa viser samla engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivingar fordelt på engasjementstypar, typar av motpartar og geografiske område.

Engasjement¹ fordelt på engasjementstypar, geografiske område og typar av motpartar (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Utlån og fordringar	Unytta	Garantiar	Sum
Offentleg forvaltning				
Lønstakarar o.l.	1.029.945	6.548	851	1.037.344
Utlandet	-	-	-	-
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	14.261	1.409	126	15.796
Bygg og anlegg	21.150	4.525	17.551	43.226
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	68.615	61	275	68.951
Varehandel, hotell/restaurant	25.707	4.907	3.373	33.987
Transport, lagring	2.186	50	630	2.866
Tenesteytande verksemd	16.808	1.598	100	18.506
Industri og bergverk	14.511	4.008	929	19.448
Sentralbank	9.714	-	-	9.714
Kredittinstitusjonar	22.883	-	-	22.883
Sum	1.225.780	23.106	23.835	1.272.721
Aust-Agder fylke	476.708	20.269	21.596	518.573
Av dette i Valle kommune	306.694	17.185	20.954	344.833
Landet elles	718.300	2.837	2.239	723.376
Utlandet				
Gjennomsnitt²	1.187.381	26.181	20.383	1.233.945
¹ Etter individuelle nedskrivingar				
² Gjennomsnitt av inngåande og utgåande balanse siste år	275.922	17.185	20.954	314.061

4.4 Engasjement fordelt på engasjementstypar og restløpetid

Matrisa viser beløp for ulike engasjementstypar fordelt på løpetid.

Engasjement¹ fordelt på engasjementstypar og restløpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstypar	Inntil 1 måned	1-3 månadar	3-12 månadar	1-5 år	Over 5 år	Utan løpetid	Sum
Utlån og fordringar		12.462	41.516	246.489	894.541	(4.425)	1.190.583
Unytta rammer			23.106		-		23.106
Garantiar					4.501	19.334	23.835
Sum	-	12.462	64.622	246.489	899.042	14.909	1.237.524

¹ Etter individuelle nedskrivingar

4.5 Misleghald, nedskrivingar og avsetningar på garantiar

Matrisa viser misleghaldne utlån og individuelle nedskrivingar på utlån samt avsetningar på garantiar fordelt på typar av motpartar og geografiske område.

Misleghald, nedskrivingar og avsetningar på garantiar (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misleghaldne engasjement	Engasjement med nedskrivingar	Samla nedskrivingar ¹	Resultatførte nedskrivingar ¹ siste år	Garantiar med avsetning ²	Avsetningar på garantiar
Offentleg forvaltning						
Lønstakarar o.l.	1.823	3.843	1.185	(424)		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske						
Bygg og anlegg						
Eigedomsdrift, finansiell tenesteyting	669	12.000	640			
Varehandel, hotell/restaurant						
Transport, lagring	159					
Tenesteytande verksemd						
Industri og bergverk						
Sum	2.651	15.843	1.825	(424)	-	-
Agder	669	12.000	1.825	(424)		
Andre delar av Noreg						
Utlandet						
¹ Bare individuelle nedskrivingar						
² Samla garantibeløp der det er foretatt avsetning.						

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantiar

Endringer i nedskrivninger på individuelle utlån og avsetninger på garantiar siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.249	
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare er føreteke individuell nedskrivning	-1.189	
Auka individuelle nedskrivninger i perioden	240	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	825	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-300	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	1.825	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	2.600	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	2.600	-

Årets nedskrivninger og inngang på tidlegare års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantiar
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-424	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantiar		
Periodens endring i gruppeavsetninger		
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare er føreteke individuelle nedskrivninger	1.396	
Periodens konstaterte tap, der det tidlegare ikkje er føreteke individuelle nedskrivninger	1.284	
Periodens inngang på tidlegare perioders konstaterte tap	-95	
Periodens tapskostnader	2.161	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekundar, men kan vere aktuelt for utsteder av verdipapir banken plasserer i. I så fall er det rating frå Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjement der ratingen påverkar kapitaldekninga.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheiter m.v. ved fastsetting av kapitalkrav

Matrisen viser samla engasjementsbeløp før og etter at det er tatt omsyn til sikkerheiter samt engasjementsbeløp som er fråtrekt den ansvarlege kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsetting av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fråtrekt den ansvarlege kapitalen	Benytta ratingbyråer	Andel sikra med pant ¹	Andel sikra med garantier ¹
Statar og sentralbankar	9.714	9.714			0 %	
Lokale og regionale myndigheiter (herunder kommunar)	14.995	14.995			0 %	
Offentlege føretak	-					
Multilaterale utviklingsbankar	-					
Internasjonale organisasjonar	-					
Institusjonar	32.807	32.807			0 %	
Føretak	73.816	73.176			0 %	
Massemarkedsengasjement	-					
Engasjement med pantesikkerheit i eigedom	1.119.728	1.119.728			86 %	
Forfalne engasjement	3.480	3.295			0 %	
Høgrisiko-engasjement	-					
Obligasjonar med føretrinsrett	46.511	46.511			0 %	
Fordring på institusjonar og føretak med kortsiktig rating	-					
Andelar i verdipapirfond	12.217	12.217			0 %	
Eigenkapitalposisjoner	37.024	37.024	15.038		0 %	
Andre engasjement	136.034	132.434			0 %	
Sum	1.486.326	1.481.901	15.038	-		

¹ Her vert det bare tatt omsyn til garantiar og pant som har betydning for utrekning av kapitalkrav. Andel rekna av engasjementsbeløp for sikkerheter.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Hovedtypar av pant som vert nytta for kapitaldekningsformål er pant i bustad og fritidseigedom. Garantiar betyr i liten grad noko for kapitaldekninga. I nokre tilfelle vert det nytta garantiar frå bankar eller regionale myndigheiter. Banken nyttar ikke kredittderivat.

Det vert ikkje teke omsyn til motrekningsadgang ved utrekning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheiter tar utgangspunkt i sikkerheitens marknadsverdi. Sikkerheiter som er ukjent for oss skal dokumenterast gjennom offentlig takst.

Verdivurdering av bustadeigedomar vert oppdatert ved vesentlege endringar i marknaden, og minst kvart tredje år.

Det vert tatt omsyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som fylgje av konsentrasjon av typar av sikkerheiter ikkje eksplisitt vert tilordna kapitalbehov.

4.9 Motpartsrisiko knytta til derivat

Banken har ingen derivat pr 31-12-2015.

5. EIGENKAPITALPOSISJONAR

Bankens plassering i aksjar og rentefond er klassifisert som omløpsmiddel, og vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Aksjar klassifisert som anleggsmidlar (strategisk formål) er vurdert til kostpris, men vert nedskrive når verkeleg verdi vert vurdert/observert å vere lågare enn kostpris.

Matrisa under viser eigenkapitalposisjonar fordelt etter om dei vert halde for vinstformål eller strategisk formål. Matrisa viser også type verdipapir og bokført verdi, verkeleg verdi, realisert vinst/tap siste år og kor mykje av dette som er rekna med i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Eigenkapitalposisjonar (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Verkeleg verdi	Realisert vinst/ -tap i perioden	Urealisert vinst/ -tap	Av dette rekna med i kjernekapital ¹	Av dette rekna med i tilleggskapital ¹
Aksjar og andelar –vinstformål	894	1.955	-1.061			
- børsnoterte aksjar						
- andre aksjar og andelar	894	1.955	-1.061			
Aksjar og andelar – strategisk formål	30.058	41.509	32			
- børsnoterte aksjar	382	2.745				
- andre aksjar og andelar	29.676	38.764	32			

¹ "Av dette" siktar til urealiserte vinstar/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som ei fylgje av at utlåns- og innlånsverksemda til banken ikkje har samanfallande rentebinding. Dette inneber at når marknadsrenta endrar seg, kan banken fyrst gjennomføre ei renteendring på dei ulike balansepostane med utgangspunkt i regelverk og avtalar. Ei endring av marknadsrentene vil difor medføre ein auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapen.

Banken har ei låg fastrenteeksponering. Fastrentelån utgjer kr 4,3 mill pr. 31.12.2015. Fastrenteinnskott utgjer ved utgangen av året kr 0 mill. Netto renterisiko knytt til utlåns- og innlånsverksemda vert vurdert som låg.

Lån som banken har teke opp i pengemarknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert 3. kvar månad. Renterisikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med obligasjonar. Pliktige likviditetsplasseringar i obligasjonar har korte rentereguleringsintervall slik at renterisikoen her er liten.

Obligasjonsporteføljen har ein gjennomsnittleg durasjon på 0,15. Dette gjev ein rentesensitivitet ved 1 % renteendring på kr. 116.100 ved utgangen av året.

Bankens styre har vedteke rammer for den totale renterisikoen. Renterisikoen vert målt og rapportert årleg gjennom utrekning av effekten av ei renteendring der heile rentekurva vert parallellforskuva med 1 prosentpoeng. Bankens samla renterisiko vert vurdert som låg.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolicies for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bankverksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Risikokontrollfunksjon

Risikokontrollfunksjon var etablert 1.1.2015. Det er utarbeidd eigen instruks for denne funksjonen. Som eit minimum går risikokontrollfunksjonen gjennom kvartalsvise risikorapportar på alle område og legg fram ei eigen vurdering til styret.

ICAAP

Styret gjennomfører minst to gonger årleg ein ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bankverksemda. Kredittansvarleg, økonomileiar og banksjef førebur ICAAP gjennomgangen og banken nyttar modellverktøy frå Eika ViS. Det vert utarbeid ein årleg rapport som vert handsama i styret.

Banken nyttar seg aktivt av Eika ViS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa.

Finanstilsynet gjennomførte 17.september 2015 ein varsla inspeksjon i banken som eit ledd i den ordinære tilsynsverksemda deira. Føremålet med inspeksjonen var å gå i gjennom risikostyring og kontroll, risikoprofil og –eksponering, med hovudvekt på kredittområdet. Finanstilsynet utarbeidde på grunnlag av inspeksjonen ein førebels rapport som styret i banken gjekk i gjennom og svara på. Den endelege rapporten frå Finanstilsynet kjem sannsynlegvis i løpet av fyrste kvartal 2016.

Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Kredittrisikoen

Kredittrisikoen, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggjande pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivingane på utlånsporteføljen har dei siste fem åra vore marginalt høgare enn snittet for norske bankar.

Det har vorte nytta eit risikoklassifiseringssystem for å lette styret si risikoovervaking. Nytt risikoklassifiseringssystem utarbeidd i samarbeid med andre Eika-bankar vart innført i andre kvartal i 2015. Systemet byggjer på statistiske modellar som reknar ut sannsynet for misleghald. Tapsutsette engasjement og alle engasjement over ein viss storleik vert vurdert særskild. Alt dette er grunnlaget for nedskrivingane styret har gjort i løpet av året.

I 2015 har banken revidert kredittpolicyen og tilpassa denne til nytt risikoklassifiseringssystem. Finanstilsynet påpeika ein del forbettringsområde i samband med inspeksjonen i september, og styret har i svaret på den foreløpige rapporten frå tilsynet omtala korleis dette skal følgjast opp. Mykje av oppfølginga er knytt til revisjon av styringsdokumenta på kredittområdet, og dette vert prioritert i fyrste del av 2016.

Kredittansvarleg utarbeider kvartalsvise risikorapportar på kredittområdet til handsaming i styret. Risikorapporten syner eksponering i høve til risikorammer for storleik, bransje, porteføljekvalitet, misleghald, osv.

Likviditetsrisikoen

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansen mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekkja opp med lån frå Kredittforeningen for Sparebanker.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen.

Den generelle likviditetsrisikoen har auka noko i løpet av året på grunn av uro i kredittmarknaden. Innlånskostnadene for bankane har auka vesentleg i 2015.

Styret har som tidlegare år revidert likviditetspolicyen, særleg med vekt på tilpassing til nye krav på likviditetsområdet.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolicy.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgong til likviditet i ein krisesituasjon.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i strategiplanen har vore tilfredsstillande i 2015. Det er gjennomført ei marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand har medført tilvekst av nye kundar i ei tid med fallande folketal i Valle kommune.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika-Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjer 0,47% av selskapet. Eika-Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgong til å selje ei rekkje finansielle produkt. I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika-Gruppen AS er også eit viktig talerøyr for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.

Styret gjennomførte i 2015 ein revisjon av strategiplanen. Utkast til ny strategiplan vert handsama i styret i februar 2016. Til strategiplanen vert det utarbeidd handlingsplan. Styret fylgjer opp strategiplan og handlingsplan to gonger årleg.

Aksjekurs og valutarisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svingingar i marknaden bortsett frå to uvesentlege aksjepostar i eighedsfond frå 2007 på ei tid då banken framleis hadde rammer for dette.

Banken driv ingen handel med derivat eller valuta. Valle Sparebank er eigen valutabank ved kjøp og sal av valuta til kundar. Omsetjinga av valuta er lita, og risikoen for kurstap er dermed også låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i datakommunikasjon, system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av manglande kontrollar, kompetansesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter.

Operasjonell risiko vert rapport kvartalsvis til styret.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kartleggje og forbetre dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLEGGJERING AV OPPLYSNINGAR OM ANSVARLEG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av sammensetningen av ansvarlig kapital for perioden 2014–2017

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
	Tal i heile tusen	31.12.2015		
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	178.834,00	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5	Minoritetsinteresser		84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrasket påregnelig skatt mv. og utbytte	7.822,00	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	186.656,00	Sum rad 1 t.o.m. 5a	

Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS			
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15–7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14	Gvinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	56,00	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	

17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	- 15.038,00	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS			
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS			
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
	herav: filter for urealisert tap 1			
	herav: filter for urealisert tap 2			
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: ...			
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)	

28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-15.094,00	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	171.562,00	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frdrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			

	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	
44	Annen godkjent kjernekapital	-	Rad 36 pluss rad 43. Gir fradrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	
45	Kjernekapital	171.562,00	Sum rad 29 og rad 44	
Tilleggskapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		62 og 63	
47	Tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig lånekapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggskapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggskapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	
Tilleggskapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggskapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig lånekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggskapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			

56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggskapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggskapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre frdrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggskapital	-	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	
58	Tilleggskapital	-	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	
59	Ansvarlig kapital	171.562,00	Sum rad 45 og rad 58	
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggskapital			
60	Beregningsgrunnlag	754.665,00		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjernekapitaldekning	22,73 %	92 (2) (a)	
62	Kjernekapitaldekning	22,73 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	22,73 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	11,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50		
66	herav: motsykklisk buffer	1,00		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-	CRD 131	
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	18,23 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter frdrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	

73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	–	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	–	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	

